

Doktor bez naděje

Planeta Mucosolvan-Sensodyne byla v řadě již třetí lidskou vesmírnou kolonií a úplně prvním osídlením, které společnými silami sponzoroval lék na kašel se zubní pastou. Stejně jako sportovní turnaje či soutěže v hláskování se ani pobyt ve vesmíru neobešel bez štědrých sponzorů. K nalezení tak byly destinace jako Oreo, Harry Potter, nebo třeba Kostelecké uzeniny.

Prostředí kolonie Mucosolvan-Sensodyne připomínalo planetu Zemi, a to z doby začátku 21. století, známé též jako milénium či éra Britney Spears. V módě byly volné roztrhané džíny ve stylu „právě jsem přežila boj se psem“ doplněné o tílko odkrývající pupík. Avšak Kryšpína na tyto věci neužilo. Moc dobře tušil, že chlupaté břicho učitele dějepisu bylo asi tím posledním, o co by formy života v jeho okolí měly zájem, a jistě by si raději na svých vizulárech nastavily video s kočičkami, jen aby ten pohled nějakým způsobem zaplašily.

Vizuláry patřily k jednomu z nejlepších objevů lidstva, a to hned po horké čokoládě s mini marshmallows. Tyto větší brýle měly kromě zlepšení zraku, vyhledávání informací, ignorování pitomých obličejů ještě pitomějších kolegů a zabudované funkce GPS, ještě jednu další kvalitku. Příběhy. Nezáleželo na tom, zda zrovna cestujete vznášedlem Mercevnese, nebo vodním transportem Škoda Plauvto, své oblíbené filmy, knihy, seriály, komiksy, zkrátka platformy plné hrdinů všeho druhu jste měli neustále po ruce. Nebo spíše před očima.

Pro Kryšpína se vizuláry staly poslem pohádek. Ať již se jednalo o dívku s rudou kapucí, či vyprávění, jak si tři kusy vepřového stavěly obydlí, Kryšpín se kolem těchto studnic lidové moudrosti točil jako káča a hltal každé slovo. Zrovna byl uprostřed monologu zlé královny juchající nad kusem okousaného ovoce, když vtom okolím zazněl cizí hlas.

„Koukej, kam šlapeš, hovado!“

Ta slova fungovala jako kouzlo. Kam se hrabe „Zrcadlo, zrcadlo...“, to se nedá srovnat! Kryšpín zděšeně uskočil dozadu a poté stiskl tlačítko na boku vizuláru, čímž mu z výhledu zmizela nejen jedna zlá macecha, ale také i reklama na novou voňavku zvanou *Bad Wolf*. Čistý displej vizuláru se tak nyní podobal běžným brýlím a Kryšpín mohl bez problému spatřit vzduchem svištící vznášedlo doplněné o rozzuřenou pěstičku, která na něj mířila z okýnka.

Další rychlý pohled Kryšpína přesvědčil, jak moc oprávněná ta rozhněvaná pěstička, která se později změnila ve vztyčený prstík číslo tři, byla. Na semaforu zářila červená, ovšem něco takového chodce pohlčeného pohádkou nezajímalo, a on tak mohl skončit převálcován. Kryšpín se zhluboka nadechl a rozhodl se, že se tentokráte bude věnovat příběhům jen napůl oka. A když semafor probleskl zeleně, mohlo se vyrazit.

Kryšpín provedl několik kroků po přechodu, přičemž bedlivě sledoval, kam šlape. Bílý pruh. Tmavý. Bílý. Tmavý. Jeho nohy pomalu přešly na automat. Bílý. Tmavý. Bílý. Tmavý. Krok a obrubník. Chodník. Chodník. Chodník. Z mechanické chůze doplněné o křížení chladné, zato dle všeho dobře nasvačené, princezny, ho probral až zvláštní zvuk. Jakési vžúm. Opakované táhlé vžúm. Že by brzdy? Hodně špatně promazané brzdy? Kryšpín zavrtěl hlavou. To už z toho všeho blázní? *Hádés, aby to spral*, pomyslel si rozmrzele a pokračoval v hypnotickém sledování chodníku. Jistě za to může doznívající šok z možné srážky. Určitě má slyšiny. S touto myšlenkou se rozhodl pokračovat v chůzi. Jenže poté zničehonic zakopl o práh a vklopýtal do prostoru, o kterém by přísahal, že tam předtím nebyl.

„Až to spravím, vyrazíme na menší výlet kolem Alpha Centauri,“ promluvil znedaleka mužský hlas. „Jejich diplomaté jsou zlatíčka, vážně.“

Kryšpín se zděšeně rozhlédl kolem sebe. Přišlo mu, jako by se ocitl ve strojovně. V podivné měděné strojovně, uprostřed které se nacházelo něco jako řídicí panel blikající modrou září.

„*Zlatíčka*, to jistě,“ ozval se odněkud dívčí hlas. „Kdykoli tohle řekneš, tak se mě to pokusí zabít. Já těm tvým *zlatíčkám* nevěřím ani nos mezi očima.“

„To je moc dobře,“ zasmál se opět ten muž a Kryšpín zaznamenal i jeho nohy čouhající zpoza něčeho, co by nazval jako řídicí konzole. „Tihle totiž žádný nos nemají. A co si pamatuju, mohli na mě oko nechat.“

Jakmile to dotýčný dořekl, narovnal se. Kryšpín zahlédl jak jeho temnou koženou bundu, tak i uši jako plácačky, ovšem nejvíce ho na tom muži zarazily oči. Ten pohled. Ten strašně přísný a zároveň skrz něj hledící pohled. Kryšpín hlasitě polkl, ale nezdálo se, že by byl ten ušatý mechanik přítomností nového návštěvníka nějak rozhozen. A po chvilce, která se Kryšpínovi zdála být věčností, se dotýčný opět natočil ke konzoli a začal do ní něco ťukat.

„Hmm, musí to být vážně krasavci,“ ozvala se opět dívka, jejíž nohy celou dobu čouhaly z druhé strany konzole. „A... Kdo to je?“ zaváhala, když se i její oči střetly s Kryšpínem.

Tato blondýnka již působila o něco milejším dojmem. Kryšpín by i přísahal, že se jednalo o nějakou jeho sousedku. Naprosto běžná obyvatelka Mucosolvanu, jen jí tedy chyběl vizulár. Zvláštní, to může po světě chodit jen tak? Ale co když si bude chtít něco přiblížit? Jak použije zoom?

„Nevšímej si ho, Rose,“ nadhodil ten muž jakoby nic a Kryšpín zlehka nakrčil obočí. Jak jako *nevšímej*? „Za chvíli ho to okounění přestane bavit a odejde.“

„Nemůžeš se k lidem chovat tak nadřazeně,“ zamručela Rose a věnovala Kryšpínovi omluvný pohled. „Tady Doktor umí být pěkná netykavka, ale on to tak nemyslí.“

„Ale *myslí*,“ oponoval Doktor. „Je to jen hloupý opičák, co ode mě čekáš? Že mu hodím banán?“

„Hej!“ ozval se Kryšpín ukřivděně. „Já... Já nejsem žádná opice. A vůbec, o co tady jde? A proč jste mi vlezli na chodník?“

„Tak *my* ti vlezli na chodník?“ pousmál se Doktor a tentokráte předváděl hru s obočím on. „Ach, tak to se omlouvám, Výsosti. Vládnete tu všem chodníkům, nebo jsme měli jen smůlu a narazili jsme na vaši doménu?“

„Takhle jsem to nemyslel, já –“

„Vizulár,“ přerušil ho. „Jeden z prvních modelů, 25. století. Lidé kolonizují vesmír. Dle tvé vizáže i přístupu budeme buď na planetě Snickers, nebo na Mucosolvan-Sensodyne. Sázím vše na Mucosolvan, pro Snickers jsi totiž tuze kyselý.“

„Tak *kolonie*?“ podivila se Rose.

„A *kyselý*?“ přisadil si Kryšpín.

„Přesně tak. A nyní tě musím požádat, ať si sebereš svých pět švestek, banánů, koktejlů, nebo cokoli, co si tady balíte na cesty, a zmizíš odsad'. Nezapomeň za sebou zavřít, ať tu nemám průvan,“ rozloučil se s ním a gestem ruky ho pobídl k chůzi.

Zaražený Kryšpín párkrát zamrkal, ale neprotestoval. Vycouval ze dveří, které poslušně zavřel. Ovšem, než byste řekli *Raxacoricofallapatorius*, byl zpátky.

„Co je to za kouzla?!“ vyhrkl, když dovnitř vlétl jako divoká voda.

„Vítej, chyběls nám tady, chlapče zvědavá.“ povzdychl si Doktor a mučednický se chytil za hlavu. „Cirkus byl zavřený?“

Kryšpín jeho odpověď ignoroval a s vytřeštěnými očima se obrátil k Rose.

„Byl jsem venku. Obešel jsem to a je to budka. Malá budka. Malá VELKÁ budka!“ vyhrkl a rozpráhl ruce, snad aby zdůraznil ohromnost daného prostoru. „Telefonní budka z Londýna, ještě z 20. století. Doba prvních dvou světových válek, četl jsem o tom v učitelské věstníku. Neskutečné, já... Slyšel jsem legendy o muži s budku. O takzvaném Doktorovi, co léčí svět od zla. Je to hrdina. Mýtus. Spasitel. Dobrák od kosti.“

„Ále,“ pousmál se Doktor, a přitom se lehce začervenál.

„No, ale že to budete zrovna... vy?“ Po této otázce si ho Kryšpín přeměřil pohledem. „To jsem tedy nečekal.“

„Mám snad něco v zubech?“ odsekl Doktor. „Co vím, tak jsem skvělý model. A jasně, ty uši mohly být o něco méně výraznější, ale jinak jsem učiněná výhra.“

„Takže vy jste vážně Doktor,“ vydechl Kryšpín a přistoupil k němu. „Doktor s velkým D. To je báječné! Já jsem Kryšpín. Kryšpín Stonožka, váš velký fanoušek.“

„Aha, no, díky za návštěvu, Stonožko,“ pousmál se a poplácal ho po rameni. „Nicméně my tu teď řešíme problém ztroskotání a už tvé první vloupání bylo dosti nepříjemné, takže kdybys teď –“

„Jaké *vloupání*?“ zaváhal. „Vždyť bylo otevřeno! Já jsem sem normálně zakopl!“

„Nesmysl,“ odsekl Doktor. „S otevřenýma dveřma bychom nikam nedolétli.“

„Ale vážně! Jen jsem šel a šel a najednou –“

„Počkat, štronzo, alto!“ zarazil ho. „Podívej se, Stonožko, vážně mi chceš říct, že jsi jen tak zabloudil do TARDIS? Takový nesmysl. To se stalo jen jednou a pokud vím, nevypadáš jako letuška,“ zamumlal a opět si ho přeměřil pohledem, jako by snad hledal čepičku a šátek jedné stevardky. „Nicméně, pokud tu jsi, musí to mít nějaký důvod,“ řekl nakonec a vytáhl z kapsy kabátu stříbrnou tyčku.

„Vaše zvukové utahovadlo!“ rozzářil se Kryšpín.

O tomto zařízení již slyšel mnohé. Utahovadlo, které dokáže rozpohybovat vesmírné lodě, obrátit polaritu neutronového toku i otevřít jakékoli dveře (tedy pokud nejsou zrovna ze dřeva, v tom případě je větší spoleh na hodně aktivní červotoče).

„Tak *utahovadlo*?“ povzdechl si Doktor. „Je to *sonický šroubovák*. Zatracení historici,“ zašeptal spíše pro sebe, a poté bzučící šroubovák namířil na Kryšpína.

„Jsi člověk,“ oznámil mu, když získané údaje vyhodnotil. „Běžný člověk. Naprosto normální, ničím nevynikající, průměrný člověk.“

„Tak vám teda děkuju,“ zamumlal.

„Ale je tu jedna věc,“ pokračoval Doktor zamyšleně. „Ty máš naději.“

„Aww,“ ozvala se ze zadní části TARDIS Rose, která se rozhodla, že se stáhne do ústraní. Po celou dobu jejich konverzace se tak prohrabovala šatníkem a zkoumala různé dobové oděvy. „Tak tady Kryšpín má naději! To je hezké.“

„Ne, ne, ne,“ zavrtěl hlavou Doktor. „To není. Tenhle člověk je nemocný a to hodně.“

„Umřu?“ pípl Kryšpín.

„Ne, tedy vlastně ano. Jistěže ano. Eventuálně. Nevyhnutelně. Ale to k lidem zkrátka patří. Pokud však jde o naději, tak ne, ta tě nezabije. Ale zbytečně ti ztíží život, Stonožko. Doporučuji ti snížit její hladinu. Tabletky Tak-už-sakra-otevři-oči doplněné o hořké kapky reality by to měly spravit.“

„Ach, tak,“ vydechl Kryšpín, ovšem ihned poté se přepnul do módu pedagoga. „Ale tomu nerozumím, to mi musíte vysvětlit. Co je na naději špatného? Víte, Doktore, já celý život učím hlavně za pomoci legend a pohádek. Děti tak kromě historického kontextu a morálního poučení získají i informace o svých kořenech. O tom, jací jsme byli, jací jsme i můžeme být. A vaše příběhy patří k těm nejkouzelnějším. I přestože jsou založené na pravdě, tak stále působí jako pohádky. Také mají dobrý konec a přináší naději.“

Na odpověď se mu dostalo jen lehké „pff“ a bonus protočení očí, avšak Kryšpín se nevzdával. Netušil, z jakého důvodu se zrovna tato osoba bránila naději, ale byl odhodlán o tom zjistit více. Co pochopil, tak Doktor umí cestovat časem a prostorem. Mohla by snad tato verze Doktora patřit k té prvotní? K té lehce zapšklé a odtážené osobě, která se starala jen o svou vnučku a nic víc ji nezajímalo?

„Vy a naděje zkrátka patříte k sobě,“ pokračoval Kryšpín rozhodným hlasem. „Protože kdybyste ji neměl, tak tu nestojíte. Bojoval jste tak, jak nikdo jiný ne. Zažil jste výhry, které by vám jiní záviděli. A prohry, které by ostatní položili. Získal jste i ztratil mnoho věcí, lidí... A přesto jste byl oporou vždy a všude. A to i když vše vypadalo bledě. *Kde jsou slzy, tam je naděje.*“

„To je pěkná slátanina,“ odfrkl Doktor. „Už to nečti ani ředěný.“

„Ale já vás jen citoval!“ protestoval Kryšpín.

„Pochybuji, spíš ti ty tvé příběhy zatemňují mozek. Dám ti malou radu, Stonožko. Pohádky jsou pro děti. Potřebují naději hltat plnými doušky, protože kdyby věděly, jak svět kolem nich ve skutečnosti vypadá, ochromil by je strach, a už nikdy by nevylezly z postýlek. To proto jim říkáme příběhy o zachráněných princeznách a poražených macechách. Nakonec ale nezáleží na tom, kolikrát jim povíš příběh se šťastným koncem, na životě to nic nezmění. Dobro ne vždy zvítězí nad zlem. Někdy zkrátka neexistuje šťastný konec.“

„Nesmysl!“ ozvala se Rose, které se kolem těla nyní vinula nelidsky dlouhá pletená šála. „Pokud by pohádky neexistovaly, tak jak vysvětlíš to naše cestování, no? Nevím, jak pro tebe, ale pro mě to pohádka je. A ani k tomu nepotřebuju draka!“

„Draka jsem už potkal,“ nadhodil Doktor ležérním tónem. „Zahnal jsem ho hasicím přístrojem, ale na tom teď nesejde. Vy oba potřebujete pohádkový detox, jinak v tomto ani jiném světě nepřežijete, rozumíte? Čekat na šťastný konec je horší než čekání na Godota. Nebo na doručení zásilky. Jak je tady na tom vlastně pošta?“ zeptal se Kryšpína a ten jen s povzdychem pokrčil rameny.

Některé věci zůstanou konstantní napříč staletími a (ne)kvalita pošty se mezi ně řadila. S tím vlastně souviselo i jedno Doktorovo legendární dobrodružství, které Kryšpínovi vykouzlilo úsměv na tváři. Měl by mu povědět o zrádnosti bublinkové fólie?

„Takže,“ vyrušil ho z přemítání Doktor. „Je to od tebe všechno, Stonožko?“

„Asi ano,“ přikývl Kryšpín s lehkým úsměvem. „Jen... Ještě, než se rozloučíme, tak je mou povinností dějepisáře vám sdělit, že vše, co jste udělal, a co ještě uděláte, povede k něčemu velkému. K něčemu krásnému, rozumíte?“

„Pche,“ ušklíbl se Doktor a stočil pohled na stranu.

„Myslím to vážně, vaše činy mění svět. Vlastně světy. A ta časová válka...“

Kryšpínovi neuteklo Doktorovo zatnutí ruky v pěst, u které hrozilo, že se brzy setká s jeho tváří. Něco takového mohlo mít podobně katastrofální následky jako ta nemilá záležitost se vznášedlem, přesto pokračoval. Zkrátka musel, byl přeci učitel! A v rámci tohoto povolání musí člověk čas od času riskovat své zdraví, aby ty nevděčníky něco naučil.

„Vím, že se jednalo o těžké období nejen v historii Pánů Času,“ pokračoval Kryšpín. „A chci říct, že mě to... mrzí.“

Doktor se zhluboka nadechl, a zatímco Rose na sebe v mezičase z nějakého důvodu navlékla skafandr, on se opět zaměřil na Kryšpína.

„Nemusí,“ řekl nakonec.

„A dělal jste to, co vám přišlo jako nejlepší možnost,“ pokračoval Kryšpín.

„Vím.“

„A nemusíte si to vyčítat.“

„Vždyť nic takového taky nedělám! A vůbec, to jsou všichni na Mucosolvanu tak otravní?“ povzdechl si. „Proč jsme ze všech kolonií museli uvíznout zrovna tady?“

„Protože TARDIS vás nebere na místa, kam chcete,“ prohlásil Kryšpín tajemně a přešel ke dveřím, „ale tam, kam potřebujete. A jak to vidím, měl jsem za úkol vám připomenout, kdo vlastně jste, Doktore. V historii se objevíte pod mnoha přízvisky. *Šílenec s budkou. Vesmírný trhan. Švihák. Přicházející bouře.* A to jsem je neřekl všechna. Ale nakonec přetrvá jedno.“

„Vážně? Fantastické! Jsem jedno velké ucho,“ ušklíbl se Doktor.

„*Naděje*,“ dořekl Kryšpín. „Budete známý jako naděje. A příběhy o vás se stanou pohádkami pro mnoho dětí, kterým pomohou čelit světu. Tomu strašidelnému, a tak moc krásnému světu. I mně jste tak nepřímo pomohl. Právě vaše příběhy mi daly víru ve svět, v budoucnost. A já doufám, že jsem nyní pro změnu alespoň trochu pomohl vám.“

Tehdy se na Doktorově tváři objevil lehký, takřka nepostřehnutelný úsměv. Žádný úšklebek, žádné protočení očí, jen upřímná radost. Taková, jakou znají snad jen děti.

A tak se Kryšpín Stonožka rozloučil s oběma hrdiny a vydal se zpět do všedního života učitele dějepisu z pětadvacátého století. Ve stejný okamžik TARDIS opět naskočila, jako by tím chtěla dát světu najevo, že úkol, který si stanovila, byl konečně splněn. Doktor se tak mohl i s Rose dopravit až k diplomatům z Alpha Centauri, kteří byli vážně takovými „zlatíčky“, jak sliboval. Přesto se poklidná návštěva nakonec nekonala. Kdo by to byl řekl, „ufounští rebelové“, jak je nazvala Rose, se zrovna během jejich výletu museli rozhodnout zaútočit na samotný základ Galaktické federace. Posezení u čaje a sušenek tak muselo počkat. A naši hrdinové museli opět do akce.

Ten den se Doktorovi vrátila naděje a on svými činy stvořil další z pohádek.